

Λεξικό, Union – Find

Διδάσκοντες: **Σ. Ζάχος, Δ. Φωτάκης**

Επιμέλεια διαφανειών: **Δ. Φωτάκης**

Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών
και Μηχανικών Υπολογιστών

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Πρόβλημα (ADT) Λεξικού

- **Δυναμικά** μεταβαλλόμενη **συλλογή αντικειμένων** που αναγνωρίζονται **με κλειδί** (π.χ. κατάλογοι, πίνακες ΒΔ).
- **Λεξικό** : συλλογή αντικειμένων με **μοναδικό κλειδί**.
 - Κλειδί: **αριθμός** ή **τύπος δεδομένων** με **ολική διάταξη**.
 - Γενίκευση και για **μη-μοναδικά κλειδιά**.
- **ADT λεξικού** υποστηρίζει ακολουθίες λειτουργιών:
 - **Αναζήτηση** στοιχείου με **κλειδί x**
 - **member(x)**: ελέγχει ύπαρξη στοιχείου με κλειδί x
 - **search(x)**: επιστρέφει δείκτη σε θέσεις x
 - **Εισαγωγή** στοιχείου με **κλειδί x**
 - **Διαγραφή** στοιχείου με **κλειδί x**

Λειτουργίες Λεξικού

- Λεξικό υποστηρίζει λειτουργίες:
 - Αναζήτηση/εισαγωγή/διαγραφή στοιχείου με κλειδί x
 - Εκτύπωση στοιχείων σε αύξουσα / φθίνουσα σειρά
 - Προηγούμενο και επόμενο στοιχείο.
 - Μέγιστο και ελάχιστο στοιχείο.
 - k -οστό μικρότερο στοιχείο
 - Βοηθητικές λειτουργίες ...

Υλοποιήσεις Λεξικού

- Μη-ταξινομημένη **διασυνδεδεμένη λίστα**:
 - Εισαγωγή: $O(1)$
 - Αναζήτηση / διαγραφή: $O(n)$
 - Κατάλληλη όταν **συχνές εισαγωγές**, σπάνιες αναζητήσεις / μεμονωμένες διαγραφές (π.χ. log file).

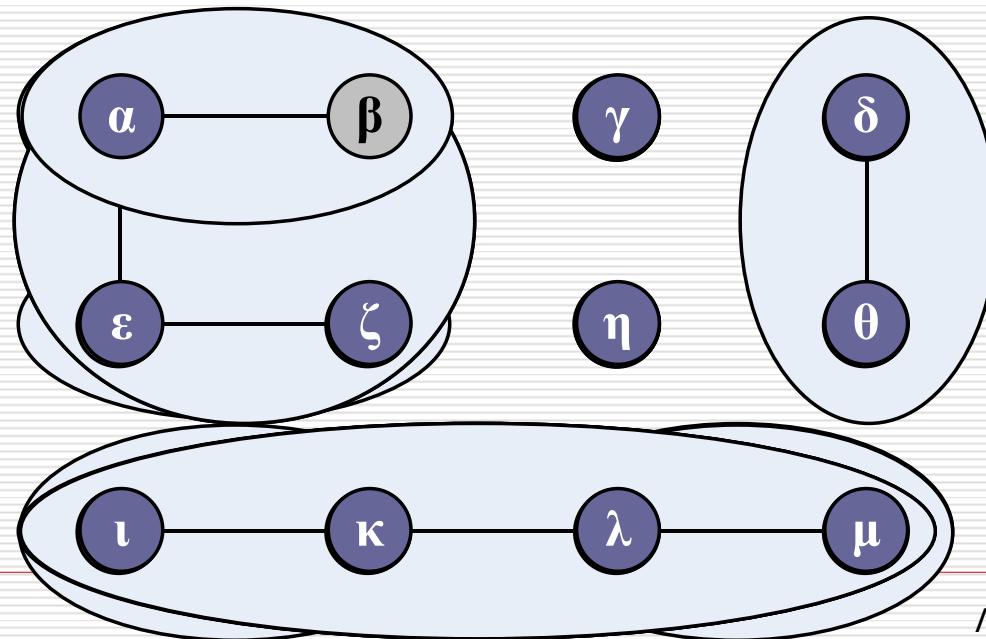
- Ταξινομημένος **πίνακας**:
 - (Δυαδική) αναζήτηση: $O(\log n)$
 - **Στατική συλλογή** : «εισαγωγή» $O(\log n)$ / στοιχείο
Χρόνος **ταξινόμησης** : $O(n \log n)$
 - Δυναμική συλλογή : εισαγωγή / διαγραφή $O(n)$
 - Κατάλληλη όταν **συχνές αναζητήσεις** και δεδομένα μεταβάλλονται σπάνια (π.χ. αγγλο-ελληνικό λεξικό).

Υλοποιήσεις Λεξικού

- Ζυγισμένο (Δυαδικό) Δέντρο Αναζήτησης:
 - Αναζήτηση / εισαγωγή / διαγραφή: $O(\log n)$
 - Μέγιστο / ελάχιστο / προηγούμενο / επόμενο / k -οστό: $O(\log n)$
 - **Range queries** σε γραμμικό χρόνο.
 - Πλήρως δυναμική – επιπλέον χώρος για δείκτες!
- Πίνακας Κατακερματισμού (hashing):
 - Αναζήτηση / διαγραφή : $O(1)$
 - Εισαγωγή : $O(1)$ expected amortized, $O(\log n)$ (ακόμη και $O(1)$) whp., $O(n)$ χ.π.
 - **Δεν υποστηρίζει** αποδοτικά άλλες λειτουργίες.
 - Δυναμική – επιπλέον χώρος στον πίνακα (util \approx 50%)

Διαχείριση Διαμερίσεων Συνόλου

- Στοιχεία σύμπαντος διαμερίζονται σε **κλάσεις ισοδυναμίας** που **μεταβάλλονται δυναμικά** με ένωση.
- Λειτουργίες:
 - Εύρεση $\text{find}(x)$: **αντιπρόσωπο** κλάσης όπου ανήκει x .
 - Ένωση $\text{union}(x, y)$: **ένωση** κλάσεων όπου ανήκουν x και y .

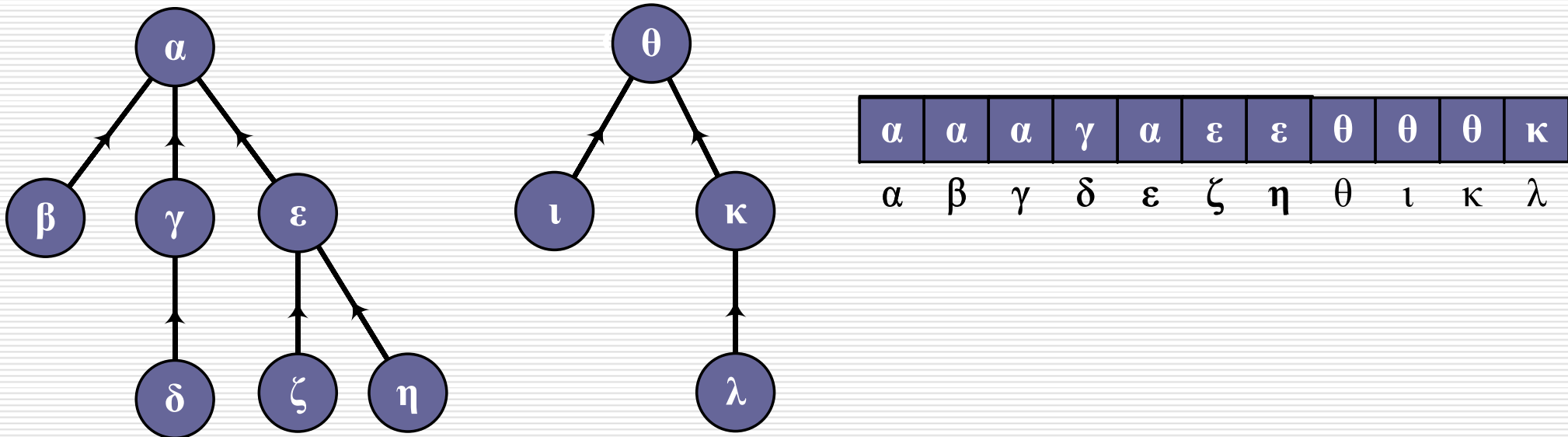

Πρόβλημα Union – Find

- Στοιχεία $U = \{1, 2, \dots, n\}$ αρχικά σε n κλάσεις.
 - Κάθε κλάση προσδιορίζεται από στοιχείο – αντιπρόσωπο.
- $\text{find}(x)$: αντιπρόσωπος κλάσης όπου ανήκει x .
 - Διατηρούμε μοναδικό αντιπρόσωπο για κάθε κλάση.
- $\text{union}(x, y)$: αντικατάσταση (αντιπροσώπων) κλάσεων x και y με κλάση που προκύπτει από ένωση.
 - Ελέγχουμε αν x και y ανήκουν σε διαφορετική κλάση.
 - Νέος αντιπρόσωπος από τους αντιπροσώπους κλάσεων x, y
 - Πάντα διαμέριση του U σε κλάσεις.
 - $\leq n - 1$ ενώσεις (μετά από $n - 1$, μία μόνο κλάση).
- Δομή δεδομένων που ελαχιστοποιεί συνολικό χρόνο για ακολουθία m ευρέσεων και $n - 1$ ενώσεων.

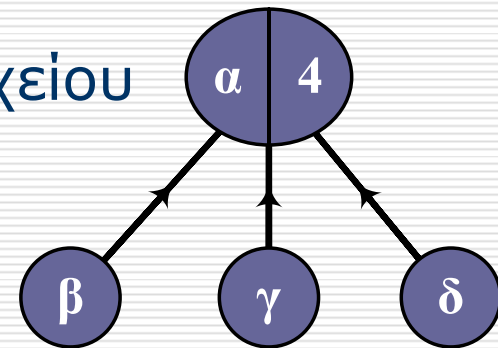
Αναπαράσταση Δέντρου & Δάσους

- Πίνακας γονέων $A[1\dots n]$ για δέντρο με ρίζα και n κόμβους:
 - $A[i] = j$ ανν j πατέρας του i στο δέντρο.
 - $A[\text{ρίζας}] = \text{ρίζα}$ (ή -1).
 - Όμοια για δάσος όπου κάθε δέντρο έχει ρίζα.

Αναπαράσταση με Δέντρα

- Κλάση: **δέντρο** με **ρίζα** το στοιχείο-**αντιπρόσωπο**.
 - Όνομα ρίζας.
 - Μέγεθος κλάσης.
- Στοιχείο: **κόμβος** δέντρου με πεδία
 - Όνομα στοιχείου.
 - Όνομα γονέα: όνομα προηγούμενου στοιχείου στο μονοπάτι προς τη ρίζα-αντιπρόσωπο.
- Αναπαράσταση με πίνακα γονέων:
 - $A[x]$: γονέας στοιχείου x .
 - Ρίζα – στοιχείο αντιπρόσωπος έχει $A[x] = x$ και επιπλέον πεδίο **size**.

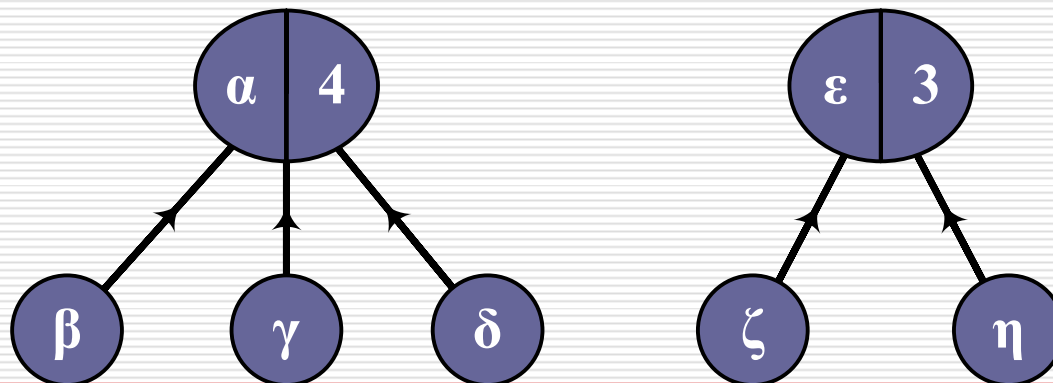
4			
α	α	α	α
α	β	γ	δ

Αναπαράσταση με Δέντρα

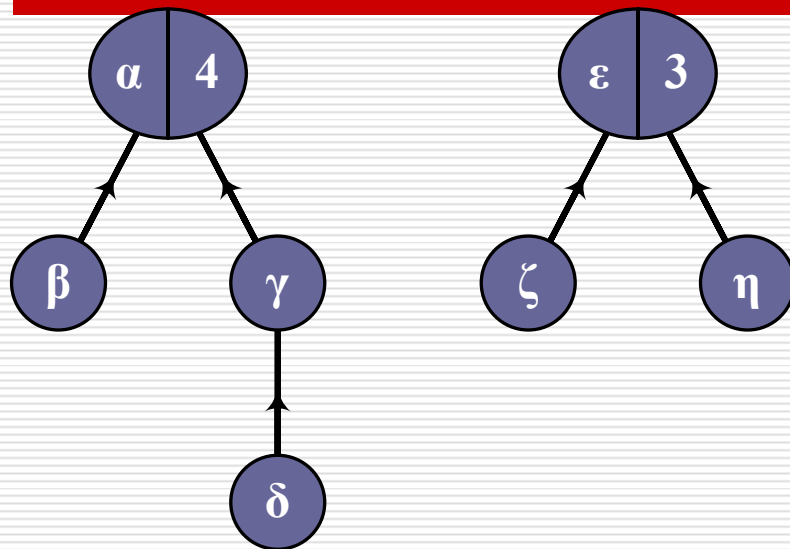
- **find(x)**: ακολουθούμε δείκτες σε γονέα μέχρι τη ρίζα.

```
elem find(elem x) {  
    while (x != A[x])  
        x = A[x];  
    return x; }
```

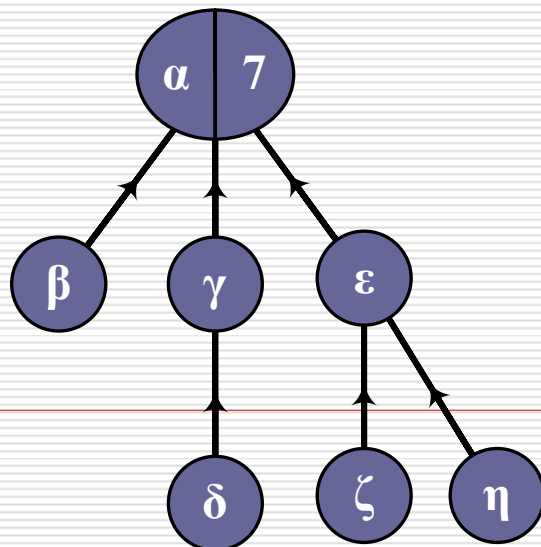
- **union(x, y)**: x και y αντιπρόσωποι **διαφορετικών συνόλων**
 - **Συνένωση δέντρων**: ρίζα 1^{ου} συν. γίνεται γονέας ρίζας 2^{ου} συν.
 - **Ενημέρωση μεγέθους**

Ένωση


```
unionTree(elem x, elem y) {  
    if (x == y) return;  
    A[y] = x;  
    A[x].size += A[y].size; }  
}
```


Απόδοση

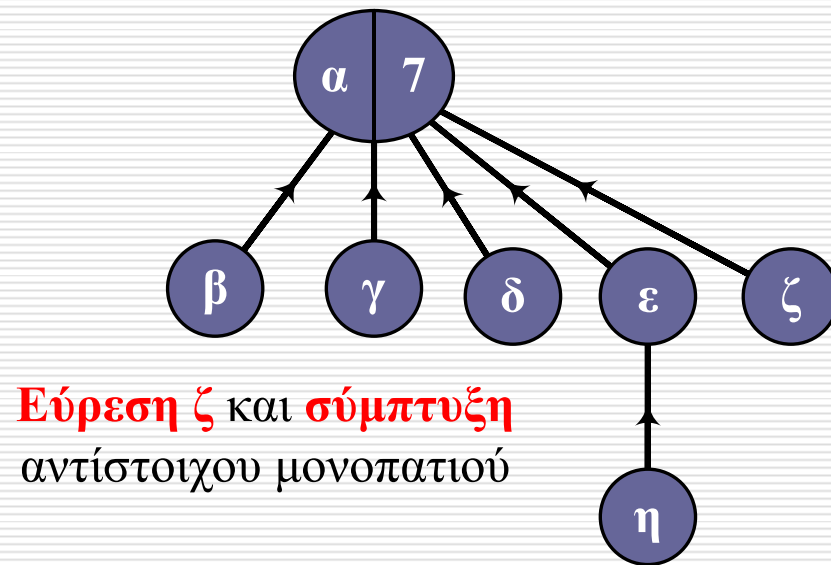
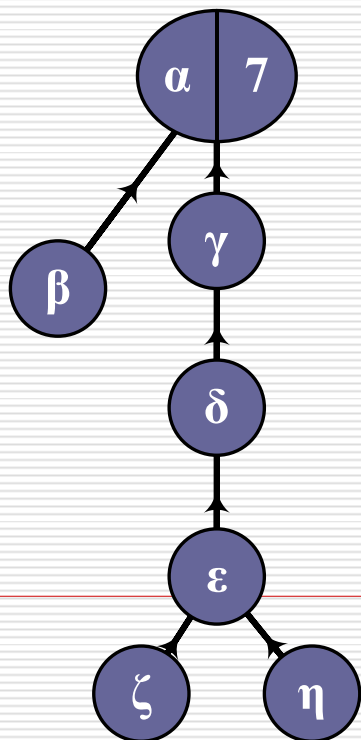
- Χρόνος χ.π. για m finds και n unions: $O(mn + n)$
 - Union : $O(1)$ χρόνος.
 - Find : $O(\text{ύψος δέντρου})$
 - Χειρότερη περίπτωση: $\text{ύψος} = n - 1$
 - $\text{union}(n-1, n), \text{union}(n-2, n-1), \text{union}(n-3, n-2),$
 $\text{union}(n-4, n-3), \dots, \text{union}(3, 2), \text{union}(1, 2).$
- Απλή δομή, εύκολη υλοποίηση, αλλά ακριβό find!

Βεβαρυμένη Ένωση

- «Δεύτερο» σύνολο αυτό με τα λιγότερα στοιχεία.
 - Λογαριθμικό ύψος δέντρου : $O(\log n)$.
 - Βεβαρυμένη ένωση: δέντρο ύψους h έχει $\geq 2^h$ στοιχεία.
- Απόδειξη με επαγωγή:
 - Ισχύει για $h = 0$ (δέντρο ενός στοιχείου).
 - Ένωση δέντρων x και y με ύψη h_x, h_y , και στοιχεία $s_x \geq s_y$
 - Επαγωγικά, υποθέτουμε $s \geq 2^h$ (για x και y)
 - Ύψος ένωσης = h_x : στοιχεία ένωσης $\geq 2^{\text{ύψος}}$
 - Ύψος ένωσης = $h_y + 1$: στοιχεία ένωσης $\geq 2 s_y \geq 2^{\text{ύψος}}$
- Χρόνος χ.π. για m finds και n unions: $O(m \log n + n)$
 - Απλή υλοποίηση και αποδεκτή απόδοση.

Σύμπτυξη Μονοπατιών

- Find ακριβό γιατί στοιχεία μακριά από ρίζα.
- Σύμπτυξη μονοπατιού όταν find(x):
 - Όλοι οι πρόγονοι του x (και το x) γίνονται παιδιά ρίζας.
 - Δέντρο «κονταίνει» (όχι επιβάρυνση ασυμπτωτικού χρόνου).
 - Στο μέλλον, θα βρίσκουμε σύνολο των στοιχείων γρήγορα.

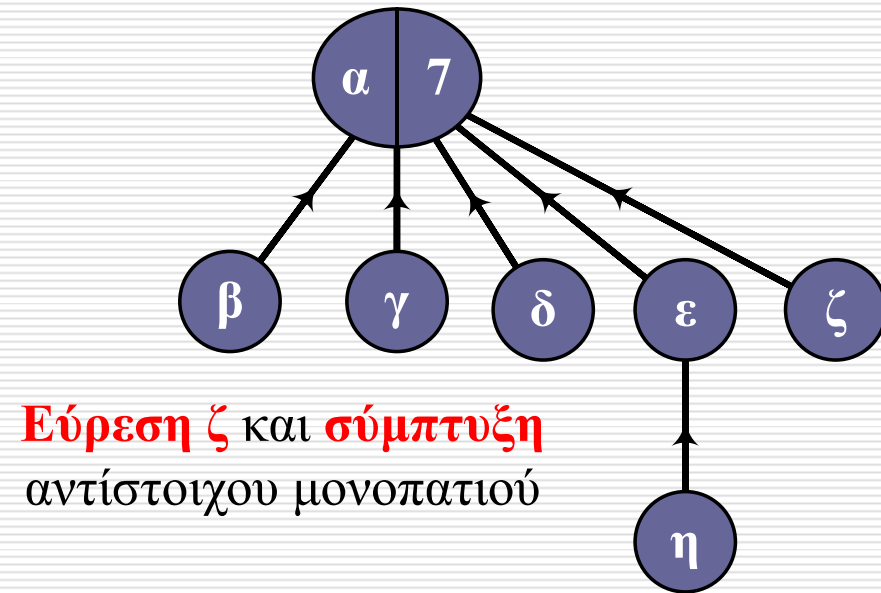
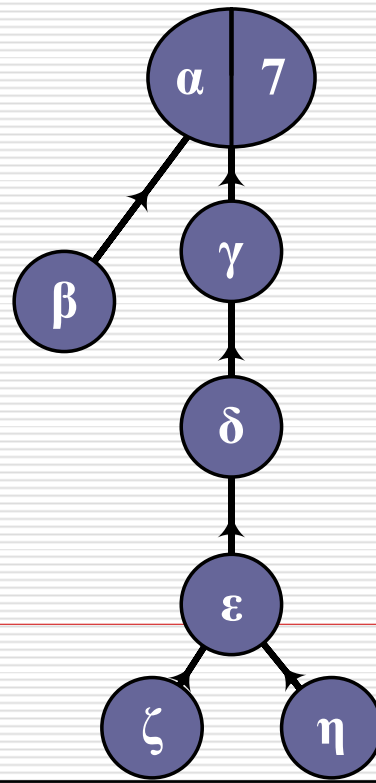

Εύρεση ζ και σύμπτυξη
αντίστοιχου μονοπατιού

Σύμπτυξη Μονοπατιών

```
elem findTreePathCompression(elem x) {  
    if (x != A[x])  
        A[x] = findTreePathCompression(A[x]);  
    return (A[x]); }  
}
```

- Ανεβαίνουμε μέχρι ρίζα.
- Επιστρέφοντας μέχρι x , όλοι οι δείκτες γονεων τίθενται να δείχνουν στη ρίζα.

Απόδοση

- Δέντρα, βεβαρυμένη ένωση, και σύμπτυξη μονοπατιών.
- Χρόνος χ.π. για $m \geq n$ finds και n unions: $O(m a(n, m))$
 - $a(n, m)$: αντίστροφη συνάρτηση Ackermann.
 - Μεγαλώνει εξαιρετικά αργά!
 - Στην πράξη, μπορεί να θεωρηθεί σταθερά.
- Απλή δομή, εύκολη υλοποίηση, και ουσιαστικά γραμμικός χρόνος!